

۲۰۱۶/۰۴/۰۴

خالق رشيد

پر خار جيانو سپي گران وي...

مور په هغو کالونو کې ډير کوچنيان وو، چې کليوالو به له يوه او بل سره ويل چې د گلندامي ترور خاوند په لشکرگاه او بکوا کې له امريکايانو سره د هغو په کمپنۍ کې کار کوي. مور پر هغه مهال د امريکايانو په باب دومره پوهيدو چې سرونه يې لوڅ وي، پگړۍ نه وهي او خولۍ نه په سروې، لمونځ نه کوي، شراب خوري او داسې نورې چې دلته اوس د ويلو وړ نه دي. يو شمير سپين ريرو خو به دا خبره هم کوله چې کافران هم دي، تر پيريانو بندتردي، په دې چې داسې شيان جوړوي چې د عقل ملا ورته ماتيري. دا موټر وگورئ، دا الوتکې وگورئ او ترې لا مهمه دا چې اوس يې داسې شې جوړکړي چې د دنيا په يوه سرکې خبرې کوي او په بل سرکې يې خلک اوري ...

دا ټولې خبرې وې چې مور به پر هغه مهال د دوی په باره کې اوريدې او په دې خبره خورا انديمن وو چې د گلندامي ترور خاوند مير اوغان به له داسې خلکو سره په کوم شان ناسته ولاړه کوي، په کوم شان به خبرې ورسره کوي او کوم، کوم شيان به دې ورسره خوري؟ د ټولې خبرې به مور ماشومانو په خپل منځ کې سره ويلي او د چا خبره ماشومانه بنديار به مو پرې تود و. يو مهال کليوالو ته چا دا خبره هم د ده په باب کړې وه، چې: مير اوغان را روان دی، هغه اوس ډير شيان زده کړي، پخوا به د کارگرانو په منځ کې په جمعدار باندې مشهور و، خو اوس يې ترقي کړې او گرده يې منديس مير اوغان بولي. موټر يې هم زده دی، په زياتو نورو شيانو باندې يې هم ځان ملا کړی دی...

همدغو تودو خبرو او آوازو زموږ تلوسه هم زياته کړې وه او دا مو هيله وه چې خدای يې زر زر راولي، چې د چا خبره په خوند خوند يې يو ځل وگورو. مور په دې هم خوشاله وو، چې څه ياره زموږ په کلي کې هم دومره يو څوک شته چې د داسې خلکو سره يې ناسته پاسته ده چې هغوی موټرونه او الوتکې جوړوي. مور په همدغه خبره باندې خوشاله وو، زموږ کليوال هم داسې وو، خو يوازې جمعه گل لالا به کله نا کله يو ځای او بل ځای هغه هم په ډير احتياط سره دا خبره کوله چې:

- مير اوغان نور د غرونو و او د غرونو شو، هغه له امريکايانو سره شراب خوري ... زه په دې هم خبر يم چې هغه يې د يوې لنډې مودې لپاره امريکا ته هم ليرلی دی...

د پسرلي شپو ورځو ته څه موده پاتې وه، مور د ژمي درې مياشتې په جومات کې په ملايي درسونو باندې ځانونه په خوند ستومانه کړې وو او دا دعاوې مو کولې چې زر بڼوونځي پيل شي او د ملا د درنو سوتيو له غمه يې غمه شو، ما نا دا چې د بڼوونکي سوکان مو د ملا تر سوتيو په خپله آسانتيا کې شميرل او پرې خوشاله وو.

په همدغو شپو کې مير اوغان کاکا هم له اوږدې مساپرۍ وروسته راغی، رښتيا هم چې هغه زيات او جالب شيان زده کړي وو او زيات شيان يې له ځان سره هم راوړي وو. دی او لني څوک و چې زموږ کلي ته يې د ريرې خريلو ماشين راوړ، دا نو دومره جالب شي و چې لويو او وارو د ثواب او عذاب خبره له ياده ايستلې وه، گړدو د مير اوغان اکا په ماشين باندې خپلې ريرې پټې کړې، زموږ ملا صاحب چا پر دغه لويه گناه باندې خبر کړ، په پيل کې خو سره سور او شين شو، خو کله چې مير اوغان اکا څه سوغات موعات ور تير کړل، نو بيا يې دا پزه خپل سور والي او شين والي ته جوړه کړه او ويل به يې چې دا هلکان کال بل کال هسي هم عسکری ته روان دي، هلته پرته له دې هم ريرې پرې خبري...

مير اوغان اکا ټول شيان له ځان سره راوړي وو، راديو يې هم راوړې وه، ملا صاحب ورته ويلي وو چې يوازې جومات ته به يې دننه نه راوړي، نور دی پوهيري او کار يې...

مور به ټوله ورځ پر ده پسې روان وو او د ده خولې ته به مو سترگې او غوږونه تړي، تړي کيدل چې يو نوې او د پاملرنې وړ خبره تړې واورو. د ده دا يوه خبره اوس مور ته معلومه شوې وه، چې په کلي کې به هر چا کوم بڼه او يا بد کار وکړ، نو ده به بيا تبصره پرې کوله، او هغه به يې په امريکايي تله کې تاله، يوه ورځ مدعلم اکا د کلي په

دروازه کې سپي په ډبره و ویشته، د ده خوا زیاته پرې شنه شوه، هغه یې پوره یو ساعت درولي و او همدا خبره یې ورته تکراروله:

- داسې ظلم سړی نه کوي، ته که اوس په امریکا کې وای، نو بې سوال او خُوابه زندان ته تلې، هلته که رښتیا در ته و وایم خلک داسې نه دي لکه مور، هغوی د خپلو سپیو ډیر قدر کوي، زیات یې نازوي او ان چې خپله تنخوا نیمه د هغوی لپاره خرڅوي ... پام چې نور دا ډول ظلم پر سپیو و نه کړي...

مور ته د میراغان ماما دا خبره گرد سره د حیرانیتا وړ خبره وه، مور به د ده پر دغو خبرو چې د سپیو په باب وي خندل، او کله، کله خوب درواغ راته ښکاریدي ... د ده په عجایباتو کې، هغه چې مور ته اوس معلوم شوي وو او یا مو شمیرلي وو تر لس او یوولس داسې خبرې وې چې هغه گردې له سپیو سره تړلې وې، هغه چې سره ویلي به یې:

- امریکایان خپل سپي خورا ښه ساتي او زیات قدر یې کوي...

داهم د ده خبره ده چې ویل یې، یوه ورځ زموږ په چم گاوند کې د یو چا مور په کلي کې مړه شوي وه، کوم خپلوان ده ته د مړینې له امله تلفون کړی و، چې باید زر تر زره ځان کورته ور ورسوي، چې گواکي مور یې مړه ده، خو ده په خُواب کې ورته ویلي وو چې نن او سبا زما درتگ شونی نه دی، ځکه چې سپي مې ناروغه دی، د هغه لپاره مې د حیواناتو له ډاکټر سره اپاینټمنټ اخستی دی، سبا که هغه یو څه ښه و، بیا به درشم...

یوه بله خبره هم د ده په هغو کې مور له ځان سره ثبت کړې وه چې ویل به یې: خارجیان، په تیره بیا امریکایان زموږ د (تازي) سپو خورا شوقیان دی، کله چې د تازي نوم اوري، نو پسې مري... خو په یوه خبره یې مور تر ډیرو پورې نه پوهیدو، چې ده به ویل:

- پدکرده به وي ... وروسته په دي هم مور پوه شوو چې مانا یې دا وه چې گواکي اصیل به وي... او له همدغه مهاله وروسته مور نور خپلو تازیانو ته لکه د نورو سپو په شان نه کتل...

او وروستی خبره به چې ده په دغه اړه کوله هغه دا وه چې ده به ویل چې که غواړئ د خارجي عزت وکړئ، نو تر ده به یې سپي ته عزت ورکوي، ځکه دوی د سپي په باره کې دومره خواخوږي او فداکاره دي چې پوښتنه ترې وکړې چې تر اوسه دي څو ودونه کړي، نو تردو او دريو به کم درته ونه وايي، خو که ورته و وايي چې دا د څوم سپي دي، نو هیله به درنه وکړي چې دعا کوه چې څه پرې ونه شي، دا مې اولنی دی او غواړم چې دي مې گرد عمر مل وي...

د خدای کارونه وو، مور له کلیوالي ښوونځیو ښاروته راغلو، دلته مو زده کړې وکړې، دلته مو پوهنتونونه ولوستل، خارج ته لاړو، له خارجیانو سره مو ناستې پاستې پیداشوي، خو یو شي چې مور به تل له خارجیانو سره لیدل او زموږ به یې هم شوق را پاراوه، هغه د دوی همدغه له سپیو سره مینه وه او ده، زما اوسني گاوندې دری سپي لري، د میاشتي ټوله تنخوا پر همدوی باندې خوري، دومره ورسره سرگردانه دي چې ته به وايي دری اولادونه ور د غاري دي، که رښتیا ووايم، پر ځان دومره فکر نه کوي لکه چې په سپیو یې وي...

هر سهار چې لا کور ته نژدې لوی چمن ته رسیدلی نه و م چې بیا یې د یوه نه یوه ځنځیر ماته راکړي وي او راته وايي چې دلته بي سپیو چکر وهل خوند نه کوي، ځکه نو له ماسره زموږ په خبره ځواني کوي او د سپي په لرلو سره مې نورو لارویانو ته لور ښيي، خو زما لویه ستونزه داده چې کوم ناز چې دي خپلو سپیو ته ورکوي، زه پر هغو ټولو شیانو چې د ده په چم گاوند کې اوسیرم شرمیرم... هو، داسې چې کله کله ان سهار مهالي چکر هم پریږدم او نه ورځم ... خو په دغه حال کې مې هم نه پریږدي او تر گوډ مارننگ یې د مخه د سپي ځنځیر راته نیولي وي. زه اوس غواړم چې د ده له لاسه خپل کور بدل کړم او یوه بل کورته ولاړشم. زما دا گاوندې بل شان په خپلو سپو مین دی، زه اوس بل کار نه لرم، ټوله ورځ د همدغې لیونې مینې په باره کې سوچم، دومره چې ان میراغان اکا را یاد شی او د سپو په باب د هغه د امریکایانو کیسي، هغه کیسي چې ده به مور ته ان هغه مهال ویلي او مور ته د نه منلو وروې، زه چې اوس خپل گاوندې گورم، نو میراغان اکا او د دغو خلکو له سپو سره د مینې خبرې را یادې شي، دومره په کې ډوب شم، چې فکرکوم، اوس هم میراغان اکا مخامخ راته ناست دی او را ته وايي:

- اوس پوه شوي چې دوی د خپلو سپیو څومره عزت کوي، پام چې چیرې او کله هغوی ته په سپکه سترگه و نه گوري ... هو، پام ... پام ... پام... !!! ؟

پای

د پانېو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ